

3. Odprti forum Slovenske digitalne koalicije 2020 DIGITALIZACIJA SLOVENIJE DANES ZA JUTRI

V Ljubljani, 26. november 2020

Strateška delovna skupina Regulatorna in okolje RAZPRAVA REGULATORNI IZZIVI 2021

Na 3. Odprtem forumu Slovenske digitalne koalicije 2020 smo v okviru strateške delovne skupina Regulatorna in okolje organizirali razpravo o regulatornih izzivih 2021.

Predvsem smo se osredotočili na teme slovenskega predsedovanja Svetu EU, ki bo potekalo od 1.7. do 31.12.2021. V času slovenskega predsedovanja Svetu EU bodo aktualne naslednje teme:

- **Uredba o e-zasebnosti:** Z uredbo o e-zasebnosti (e-privacy) se Svet EU ukvarja že 4 leta (8 predsedstev), nadomestila bo direktivo iz leta 2002. V času trenutnega nemškega predsedstva predlog uredbe ni prejel ustrezne podpore. Bodoče portugalsko predsedstvo bo s sprejemanjem uredbe nadaljevalo, stremijo k zaključevanju s trialogi med Evropskim parlamentom, Svetom EU in Evropsko komisijo. Trialogi so lahko dolgotrajni in se lahko zavlečejo tudi v čas slovenskega predsedovanja. Uredba bi morala biti sprejeta že v času sprejetja GDPR, leta 2016 in delovati kot lex specialis za GDPR. EU je razdeljena na dva otoka - en ki bolj skrbi za varovanje pravic posameznikov, drugi ki skrbi za gospodarstvo. Aktualna za operaterje; lex specialis bo razveljavil GDPR v delu zbiranja meta podatkov, ki jih bodo operaterji lahko obdelovali samo s konsenzom uporabnikov - ker ne bodo imeli podatkov, ki jih lahko zberejo, bo težko poslovati (zaskrbljenost glede razvoja digitalnih storitev, ki jih lahko operaterji ponudimo – diskriminacija glede na ostale subjekte, ki so zavezani zgolj k spoštovanju GDPR). Slovenski operaterji elektronskih komunikacij so izredno zaskrbljeni, tudi zaradi ne-vključevanja v pripravo vsebine. Pri delu na Uredbi sodelujejo IP, AKOS, DIDI ki menijo, da je zaskrbljenost operaterjev odveč. Ni cilj da operaterji ne bi mogli izvajati svojega dela. Hrvaškega predloga, na katerega operaterji opozarjajo kot na predlog, kjer so bili pomisleki operaterjev še najbolj ustrezno naslovljeni, države članice niso potrdile. Po trenutnem predlogu bi imeli operaterji legitimni interes za pridobivanje meta podatkov omejeno, npr. za billing. Trenutno predsedstvo bo v januarju predstavilo predlog, ki bo temeljil na zadnjem predlogu finskega predsedstva. Slovenija je v preteklosti izrazila rezervacije glede zaščite otrok na spletu, zdaj to ni več problem, dokler ne bo poseben akt. Francozi podobno kot zlorabe otrok tudi teroristične vsebine (nevarnost deep packet inspection).
- **Hramba podatkov (Data retention)** se bo vršil kot pravna praksa. (Privacy shield – pravna praksa) sodba CJEU, ni pa nujno, da se bo temu sledilo naprej, saj Evropska komisija razume to

sodbo, ki kot neskladno z GDPR označuje odločitev Evropske komisije o ustreznosti EU-U.S. Privacy Shield, drugače kot strokovnjaki po državah članicah - zdaj so pogajanja držav članic, ki problematizirajo ponudnike storitev. Težava bo tudi pri 5G, ki predstavlja osnovno infrastrukturo na kateri bodo delovale platforme in aplikacije - če podatki ne bodo dostopni na teh dveh nivojih bo otežen razvoj novih storitev kakor tudi delovanje teh storitev. Kako bo urejeno deljenje podatkov s ponudniki storitev. Posamezniki so zelo zaščiteni in varovani - že tako omejeni. Telekomunikacijskim operaterjem kot so, se čas izteka- postajajo vedno bolj le še ponudniki povezave. Operaterji opozarjajo na nesorazmernost med ponujanjem storitev OTT in klasičnim operaterjem – tudi OTT so operaterji informacijskih storitev.

- Sprejema se nova zakonodajna pobuda na področju Data governance act- **Akt o upravljanju podatkov**
- Marca pričakujemo horizontalni **Akt o umetni inteligenci**, akt ki bo na splošno naslavljal AI: definicija, postavitev mej med visokim in nizkim tveganjem, okvir za razvoj AI (future proof), do vprašanj civilne odgovornosti se bo v ločenem aktu pogajala delovna skupina s področja pravosodja.
- Marca se sprejemajo naslednji koraki glede **e-identitete (eID)** po uredbi eIDAS glede skupne evropske identitete, pri čemer ne gre za revizijo obstoječe uredbe ampak za nadaljnje korake.
- Paket Zakonodaje za Digitalne storitve - **Digital Services Act** se deli na dva ločena dokumenta- Akt o digitalnih trgih (**Digital markets act**) in Akt o digitalnih storitvah (**Digital services act**). Paket je zelo obsežen in pomemben in bo predstavljal pomemben del slovenskega predsedovanja. Akti bodo objavljeni po 15.12.2020.
- **Mednarodno gostovanje** (Roaming): trenutna uredba velja do 30.6.2022, potrebno bo jo bo podaljšat, če želimo imeti enako regulacijo mednarodnega gostovanja tudi v prihodnosti. Roki, določeni skozi EECC so Q1 ali Q2 2021 za prvi predlog uredbe, oceno vpliva in pogovor z operaterji. Glede na to, da vsi operaterji izvajajo uredbo o mednarodnem gostovanju Evropska komisija misli celo da je prostor za znižanje kavic; druga sprememba je vprašanje ali bi vključili tudi IoT naprave - potencialna vključitev klicev, ki niso preko številskega prostora (OTT storitve)
- **Davek na digitalne storitve (Digital services tax)**: koordiniran pristop OECD/EU. Kaj nam prinaša ta predpis? Že vsaj 5 let, predvidevajo, da bo izvedljivo, ko se bodo dogovorili na ravni OECD, saj obstaja skrb pred individualnim nastopom posameznega dela sveta, potrebujemo usklajen pristop na globalni ravni. S tem je mišljen davek na reklame. Glede običajnih davkov je pristop urejen, saj se ponudniki storitev samoprijavijo in plačajo obračun davka v posamezni državi. Digitalni davek 2% je vezan na prihodke iz reklam oz. število uporabnikov, ki jih predstavljajo posamezne države. S tem se ukvarja Ministrstvo za finance.

Poleg navedenega bo v letu 2021 izredno pomembna implementacija Zakona o elektronskih komunikacijah: Gre za enega kompleksnejših zakonov in prenos ene zahtevnejših direktiv v slovenski pravni red (Evropski zakonik o elektronskih komunikacijah – EECC). V letu 2021 bo ZEKom-2 sprejet, kar bo podlaga za sprejem sekundarne zakonodaje, kar v ZEKom-2 predstavlja več kot 40 pravilnikov in splošnih aktov.

Glede Digitalne strategije Slovenije je Slovenska digitalna koalicija podala skupno izjavo, tudi glede regulative in okolja. Predvsem je pomembno, da se najprej naredi analiza dosedanjih ukrepov, tržnega interesa in porabe javnih sredstev, ter nadzora nad potekom porabe javnih sredstev. Glede na dobre prakse v zadnjem času, z javnimi delavnicami, pa predlagamo, da se tudi priprava novih projektov vrši na takšen način, za izboljšanje transparentnosti in enake obravnave akterjev na trgu.